

Suvi Karhus och 25 andra ledamöters motion om att erbjuda eleverna i årskurserna 7-9 och på andra stadiet en lektion om militären

VD/4025/00.02.00.03/2026

Suvi Karhu och 25 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Nyligen har oroande uppgifter om det minskande deltagandet i uppbåden och värnplikten kommit upp i den offentliga debatten. Särskilt oroande är att väldigt många uteblir från uppbåden utan att meddela detta, vilket innebär att de omedvetet eller avsiktligt bryter mot lagen. Den minskade laglydnaden syns. Situationen gäller särskilt Nyland, där upp till hälften av de inkallade kan utebli från uppbådsdagarna i värsta fall. I Vanda var 18 % av de som kallats till uppbåd andraspråkiga år 2024.

Av de som talade något av de inhemska språken uteblev 17 % på sin egen dag, medan andelen bland de andraspråkiga var 47 %. Bland de andraspråkiga var variationen stor; av de som talade somaliska uteblev 75 % på sin egen dag. Andelen andraspråkiga som var helt frånvarande, det vill säga som inte deltog i uppbåden under hela hösten, var drygt 40 %. I huvudstadsregionen uteblev fler somaliska och arabiska män från uppbåden än alla andra andraspråkiga män tillsammans. Diskrimineringsförbudet i 56 § i värnpliktslagen bryts eventuellt i den nuvarande situationen. Försvarsmaktens juridiska avdelning har ombetts att ta ställning till saken och enligt avdelningens svar är avdelningens uppfattning att alla värnpliktiga behandlas lika oberoende av modersmål eller bakgrund vid genomförandet av uppbåden eller i deras verksamhet och att processen är densamma för alla. Så beror troligtvis inte på försvarsmakten.

Omsorgen om landets försvar måste absolut ses som en angelägenhet för hela folket. Försvarsviljan kan också allmänt försvagas om en betydande del av befolkningen inte deltar i tjänstgöringen, utan söker befrielse från tjänstgöringen på grundval av kanske helt felaktiga uppfattningar om vad värnplikten innebär.

I försvarsredogörelsen från 2024 står det: ”Finlands försvarslösning består av en stark nationell försvarsförmåga som grundar sig på värnplikt som en del av alliansens avskräckning och försvar. Finlands försvar grundar sig på värnplikten, en omfattande och utbildad reserv och en hög försvarsvilja. Att bevara en stark försvarsvilja är en kritisk faktor för Finlands försvar. Och kärnan i försvarsviljan är nationell enighet och uppfattningen om att Finland är ett land värt att försvara.”

Det har tagit lång tid att identifiera fenomenet att ett särskilt stort antal personer som talar något annat språk uteblir från uppbåden utan laga hinder, och även efter det har man inte riktigt haft förmågan erkänna det. Nu är det dags att erkänna detta, så att vi kan upprätthålla vårt lands försvarsförmåga, vilket är en fråga som berör var och en av oss. Segregationen i samhället är mycket oroande, och det är viktigt att stoppa den utvecklingen, och att göra värnplikt är en del av att stoppa den utvecklingen. Vårt skolväsende kan ha en mycket viktig roll och plats i detta sammanhang. Dessutom bör man samarbeta med olika organisationer med invandrabakgrund för att genom dem kunna förmedla ett budskap till ungdomar med invandrabakgrund om vad den finländska värnplikten verkligen är. Särskilt de med invandrabakgrund som redan har fullgjort sin värnplikt är viktiga i detta avseende, och deras erfarenheter av militärtjänstgöringen kan få många unga att göra sin militärtjänst.

Det är en gammal sanning att varje land har en armé. Det är antingen den egna armén eller en främmande armé. Vi vill inte ha en främmande armé här. Som Carl Gustaf Emil Mannerheim sa: ”Se ope-tus, minkä ennen kaikkea tahtoisin painaa tulevan sukupolven tietoisuuteen on tämä: Eripuraisuus

omissa iskee riveissä tuhoisammin, kuin vihamiehen miekka ja sisäiset riidat aukaisevat oven ulkoa tulevalle tungettelijalle. Suomen kansa on itse osoittanut kahdessa viime sodassa, että yksimielinen kansa, vaikka se on pienikin, voi kehittää aavistamattoman iskuvoimaisuuden ja siten torjua kohtalon tuomia mitä raskaimpia koettelemuksia.”Citatet i fri översättning: (Den lärdom som jag framför allt vill inpränta i den kommande generationens medvetande är denna: Oenighet i de egna leden slår till mer förödande än en fiendes svärd och inre stridigheter öppnar dörren för inkräktare som kommer utifrån. Det finska folket har själv i de två senaste krigen visat, att ett enat folk, fastän det är litet, kan utveckla en oförutsedd slagkraft och på så sätt avvärja de allra tyngsta prövningar, som ödet för med sig.)”

Stadsfullmäktige 25.5.2026 § 31

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Suvi Karhun och 25 andra ledamöters undertecknade motion om att eleverna i årskurserna 7–9 och på andra stadiet ska erbjudas en lektion om militärtjänstgöringen